

Sygn. akt I Ca 212/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny w składzie :

Przewodniczący: SSO Teresa Osowicka

po rozpoznaniu w dniu 1 czerwca 2017 r. w Elblągu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko W. B.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu

z dnia 24 lutego 2017 r., sygn. akt IX C 3920/16

1. oddala apelację;

2. zasądza od powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz pozwanego W. B. kwotę 450 zł (czteryście pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję.

Sygn. akt I Ca 212/17

UZASADNIENIE

Powód – (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. pozwem wniesionym w dniu 03 czerwca 2016 roku żądał zasądzenia od W. B. na jego rzecz kwoty 1.709,53 zł wraz z kosztami procesu. W uzasadnieniu wskazał, że roszczenie to wynika z umowy nr (...) zawartej przez pozwanego w dniu 31 grudnia 2014r. z (...) Spółką Akcyjną Spółką Komandytową. Z uwagi na rażące naruszenie przez pozwanego warunków spłaty umowa została wypowiedziana i stała się wymagalna w dniu 29 maja 2015r. Mimo wezwania do zapłaty pozwany nie wywiązał się z przyjętego na siebie zobowiązania. Powód wskazał, że z dniem 31 marca 2016 r. (...) Spółka Akcyjna Spółka Komandytowa został przekształcony w (...) S.A., tym samym powód wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki poprzedniego wierzyciela.

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie w dniu 08 września 2016r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie VI Nc-e (...), w którym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany W. B. złożył w ustawowym terminie sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości oraz wnosząc o zasądzenie kosztów procesu. Pozwany podniósł w sprzeciwie, że powód nie wykazał istnienia roszczenia zarówno co do należności głównej jak i ubocznej. Wskazywał również na brak umowy źródłowej. Podniósł także zarzut zastosowania niedozwolonych klauzul umownych. Pismem z dnia 17 stycznia 2017r. pozwany podtrzymał stanowisko przedstawione w sprzeciwie i zaznaczył, że powód nie wykazał, by kwota wynikająca z umowy pożyczki z dnia 31 grudnia 2014 r. została mu przekazana.

Wyrokiem z dnia 24 lutego 2017 r. Sąd Rejonowy w Elblągu oddalił powództwo i zasądził od powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz pozwanego W. B. kwotę 1221,20 zł tytułem kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że pozwany W. B. w dniu 31 grudnia 2014 r. zawarł z (...) Spółką Akcyjną Spółką Komandytową z siedzibą w W. (obecnie (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.) umowę pożyczki o nr (...). Zgodnie z postanowieniami tej umowy wypłata pożyczki miała nastąpić jednorazowo, w formie bezgotówkowej, poprzez przekazanie kwoty określonej w § 1 us.2 na rachunek pożyczkobiorcy prowadzony przez Bank (...) S.A. W ocenie Sądu pierwszej instancji strona powodowa nie przedłożyła jakichkolwiek dowodów wskazujących na faktyczne wydanie środków pieniężnych stronie pozwanej, w szczególności brak jest dowodu na to by kwota pożyczki została przekazana na rachunek bankowy należący do pozwanego. Pozwany w piśmie z dnia 17 stycznia 2017r., wyraźnie zwrócił uwagę na niewykazanie przez powódkę faktu, że przedmiotowa kwota wynikająca z umowy pożyczki została oddana do jego dyspozycji. Strona powodowa złożyła pismo procesowe z dnia 01 lutego 2017r. , w którym nie zareagowała na zarzut dotyczący przekazania środków z pożyczki pozwanemu oraz nie załączyła żadnych dowodów, która by to wykazały. Skoro zatem powód nie tylko nie udowodnił, ale w reakcji na zarzut pozwanego nawet nie podnosił, by w celu realizacji umowy pożyczki o numerze (...) na rzecz pozwanego zostały przekazane jakiegokolwiek środki, to nie ma podstawy do przyjęcia, że na pozwanym ciąży jakiegokolwiek obowiązek związane ze spłatą należności objętych umową pożyczki.

W apelacji powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zaskarżyła powyższy wyrok w całości. Podniosła zarzut naruszenia przepisów postępowania w postaci art. 233 § 1 k.p.c., polegający na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów i wyprowadzenie z nich wniosków sprzecznych z zasadami prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego poprzez uznanie, że powód nie przedłożył jakichkolwiek dowodów wskazujących na faktyczne wydanie środków pieniężnych stronie pozwanej, w szczególności brak jest dowodu na to aby kwota pożyczki została przekazana na rachunek bankowy należący do pozwanego, podczas gdy powód wraz z pozwem złożył dokument w postaci dyspozycji uruchomienia pożyczki, z którego to wynika, że pozwany otrzymał kwotę pożyczki.

Wskazując na powyższe powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o zmianę wyroku i zasądzenie od pozwanego kwoty 1.709,53 zł wraz z odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Domagał się nadto zasądzenia kosztów procesu za pierwszą i drugą instancję według norm przepisanych. Ewentualnie wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji oraz pozostawienie temu sądowi orzeczenia o kosztach postępowania odwoławczego.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, iż do akt przedłożono min. umowę pożyczki, załącznik nr 6 do umowy pożyczki – dyspozycję uruchomienia pożyczki, monit z dnia 24 lutego 2015 r. i z dnia 19 marca 2015 r. , wypowiedzenie umowy pożyczki z dnia 14 kwietnia 2015 r. i wezwanie do zapłaty z dnia 2 lipca 2015 r. W ocenie powoda złożenie tych dokumentów było wystarczające do udowodnienia dochodzonego roszczenia. W szczególności z załącznika nr 6 do umowy pożyczki – dyspozycji uruchomienia pożyczki wynika, że kwota pożyczki została przelana na rachunek bankowy należący do pozwanego. Załącznik ten został podpisany przez pozwanego. W ocenie powoda zarzut nieotrzymania kwoty pożyczki został podniesiony przez pozwanego na potrzeby niniejszego postępowania. Oczywistym jest bowiem, że w przypadku nie wypłacenia pozwanemu kwoty pożyczki, zgłaszałby on ten fakt pożyczkodawcy. Pozwany otrzymał dwa monity, których nie kwestionował.

Pozwany W. B. domagał się oddalenia apelacji i zasądzenia kosztów procesu za drugą instancję według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji, dokonując oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, nie naruszył przepisu art. 233 § 1 k.p.c., a w konsekwencji prawidłowo przyjął, iż powód nie udowodnił, że kwota pożyczki została pozwanemu wydana. Niewątpliwie to na powodzie spoczywał obowiązek wykazania, że w wykonaniu zawartej z pozwanym umowy nastąpiło przekazanie sumy pożyczki. Z uwagi na konsekwentne stanowisko pozwanego, który zaprzeczył w piśmie z

dnia 17 stycznia 2017 r., aby kwota pożyczki została jemu przekazana, wykazanie zasadności żądania pozwu wymagało od powoda podjęcia aktywności w postępowaniu dowodowym. Tymczasem powód nie zaoferował żadnego materiału dowodowego, który potwierdzałby jego twierdzenia w tym zakresie.

Wbrew twierdzeniom apelacji wniosku o wydaniu przedmiotu pożyczki nie można było wyciągnąć z analizy dołączonych do akt dokumentów w postaci umowy pożyczki nr (...) z dnia 31 grudnia 2014 r. (k. 32- 33), załącznika nr 6 do umowy pożyczki – dyspozycji uruchomienia pożyczki (k. 36), monitów z dnia 24 lutego 2015 r. i z dnia 19 marca 2015 r. (k. 40- 41) oraz wypowiedzenia umowy z dnia 14 kwietnia 2015 r.(k. 42). Dokumenty te w żaden sposób nie potwierdzają wydania przedmiotu pożyczki. Na podstawie powołanych wyżej dokumentów można było co najwyżej ustalić, że pomiędzy stronami w dniu 31 grudnia 2014 r. doszło do zawarcia umowy pożyczki kwoty 1.450 zł, która to kwota – zgodnie z § 3 tej umowy – miała zostać wypłacona jednorazowo, w formie bezgotówkowej – poprzez przekazanie jej na określony rachunek pożyczkobiorcy. W tym samym dniu pozwany złożył dyspozycję uruchomienia pożyczki, w której prosił o uruchomienie pożyczki nr (...) w łącznej kwocie 1.450 zł poprzez dokonanie z rachunku pożyczki przelewu kwoty 1.000 zł na rachunek pozwanego w Banku (...) S.A., a nadto o potrącenie przez pożyczkodawcę kwoty 450 zł tytułem prowizji za udzielenie pożyczki. Powyższe nie przesądza jednak o tym, że taki przelew został przez powoda zrealizowany. Powód, reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, pomimo zgłoszenia przez pozwanego zarzutu niewydania przedmiotu pożyczki, nie zaoferował dowodu, który potwierdziłby dokonanie takiego przelewu nawet w postępowaniu apelacyjnym.

Nie ma racji skarżący, podnosząc, że o przekazaniu pozwanemu pożyczki świadczy jego zachowanie się w postępowaniu przedsądowym. Z faktu, iż pozwany nie domagał się wypłaty kwoty pożyczki, a następnie w reakcji na wysyłane do niego monity oraz wypowiedzenie umowy nie podnosił, iż kwota pożyczki nie została jemu przekazana, nie da się wyprowadzić logicznie poprawnego i zgodnego z zasadami doświadczenia życiowego wniosku, że kwota pożyczki została przelana. Tylko dodatkowo wskazać trzeba, że zgodnie z art. 231 k.p.c. sąd może uznać za ustalone fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych faktów (domniemanie faktyczne). Dyspozycja art. 231 k.p.c. powinna znaleźć zastosowanie wyłącznie w braku bezpośrednich środków dowodowych albo gdy istnieją znaczne utrudnienia dla wykazania faktu, którego ustalenie jest możliwe przy zastosowaniu reguł logicznego rozumowania. W niniejszej sprawie wykazanie faktu przekazania w roku 2014 kwoty pożyczki nie powinno nastroczać stronie powodowej trudności (wystarczyło przedłożyć dokument potwierdzający dokonanie przelewu). Co więcej, powód na trudności takie nie powoływał się. Powodowa Spółka bezzasadnie uznawała, że przedłożone przez nią dokumenty są wystarczające do wykazania kwestionowanego faktu, a co za tym idzie na własne ryzyko zaniechała dalszej inicjatywy dowodowej w tym zakresie.

Niewątpliwie ustalenie czy doszło do przekazania środków pieniężnych miało istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż przesądzało o tym czy pozwany ma obowiązek zwrotu żądanych kwot. Słusznie bowiem Sąd pierwszej instancji wskazał, że obowiązek oddania pożyczki przez biorącego powstaje tylko wtedy, gdy jej przedmiot został wydany przez dającego pożyczkę. Dowód wydania przedmiotu pożyczki obciąża pożyczkodawcę, który może posługiwać się wszelkimi środkami dowodowymi (porównaj też: Jacek Gudowski, Komentarz do art. 720 kodeksu cywilnego). Powód nie przedłożył żadnego dowodu, który potwierdzałby fakt wydania sumy pożyczki. Fakt wydania przedmiotu pożyczki nie został potwierdzony odpowiednimi dokumentami, a zwłaszcza nie wynika z dyspozycji uruchomienia pożyczki. Same twierdzenia powoda w tym zakresie, z uwagi na stanowisko pozwanego, były niewystarczające, aby uznać, że do wydania sumy pożyczki rzeczywiście doszło. Wobec nie wykazania, aby doszło do wydania przedmiotu pożyczki, nie można było uznać, że po stronie pozwanej powstał obowiązek jej zwrotu.

Z tych przyczyn Sąd odwoławczy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację jako bezzasadną. O kosztach procesu za drugą instancję orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015, poz. 1804).